

Rukopisná kniha

Dějiny knižní kultury

Středověké rukopisy

- ⌘ Dnes obsahem fondů knihoven, muzeí i archivů
- ⌘ V místě svého vzniku se umístění dělilo dle obsahu :
  - ⌘ Liturgické = sakristie
  - ⌘ Úřední = spisovna - archiv
  - ⌘ Literární = knihovna

Prameny pro poznání středověkých knihoven

- ❧ Výpůjční seznamy – původně jednoduché seznamy, později záznamy o kodexech, které knihovna vlastnila a kdo je studoval
- ❧ Inventáře a katalogy
  - v západní Evropě od konce 8. stol., častější výskyt ve 14. a 15. stol.
  - každý klášter a kostel
  - buď evidence primárně knihovní, nebo evidence majetku, ve kterém se nachází i knihovny

Objevují se i soupisy knihoven soukromých osob – duchovních i světských

- ❧ V našich zemích soupisy až ve 13. stol.
- ❧ Počet vzrůstá ve 2. pol. 14. stol.
- ❧ Povaha inventárních soupisů majetku

- ❖ Knihovna kláštera u sv. Tomáše v Praze
- ❖ Katalogy knihoven kolejí pražské univerzity (Hedvičiny, Karlovy, Národa českého)

- Seznamy pořizoval knihovník nebo osoba mající na starosti knihovnu – custos, sacristan
- Povinnost sepisovat knihovnu byly dány řádovými nebo jinými nařízeními
- Při nástupu do funkce, při úmrtní a volbě nového představeného
- Vedeny i lokační katalogy, které uvádějí, ve které skříni, paprsku či regálu se kniha nachází

Obsah knihoven

- ✧ Liturgické rukopisy
- ✧ Patristickou literaturu
- ✧ Díla světského obsahu

Od 12. století přibývá

- ✧ Oddíl věnující se kanonickému právu

putamus. hunc quoque LIBERUM
ALIQUANDO CLAUDIUM.
Explicit liber xi. de ciuitate di.

Pessime mus,
sepimus me
provocas ad
iram, ut te Deus
perdat

Skriptoria v Evropě

☞ Kulturní centra antiky – města

☞ Ve středověku centry kláštery a kapitulní kostely

☞ Nejvýznamnější písařská centra:

- kláštery ve

Fuldě, Reichenau, Hildesheimu, St. Gallen, Kolíně nad Rýnem, Trevíru, Echternachu a Salcburku, Bobbiu, Vivariu, Monte Cassinu

Skriptoria v Evropě

- ❧ Od 11./12. století opět nástup měst
  - ❧ Městská kancelář
  - ❧ Vznikající univerzity (první zejména v severní Itálii – vznik ze škol zachovaných z dob antického Říma, částečně zakládány nově, částečně spojování škol klášterních a katedrálních)
- ❧ Bologna 1088
- ❧ Paříž 1150
- ❧ Oxford 1167
- ❧ Cambridge 1209
- ❧ Salamanca 1218

Britské ostrovy

☞ Klášter Lindisfarne:

Založen roku 653, centrum Northumbrijského království

Sv. Cuthbert, zemř. 20. března 687

Rukopis sepsán v 8. stol. na jeho památku

Nejstarší překlad evangelijního textu z latiny do staré angličtiny

Lucas in evangelio

secundum lucam

QUO
RIVIA
QUIDE
MULTIS
LISUIT ORDINA
RE NARRATIONEM

Britské ostrovy

☞ Klášter Iona:

Kolem roku 800 zde byl sepsán rukopis nazývaný Book of Kells

Obsahuje 4 Evangelia, konkordanční seznam sestavený Eusebiem z Cäsareie a pro klášter v Kells důležité listiny

Písmem je ostrovní polounciála

uerunt illum purpura. Conduerunt
eum uesametiassus

Educunt illum ueruerunt
reht eum **Q**uicquid scie
runt praetermittent quendam
sinonem cernentem uenientem de
ulla patrem alexandri **Q**uip
utcollera crucem eius

Perducunt illum nicolo
cha locum quod est nica
praeuatum aduariae locus

Dabant ei bibere mura
am unum **Q**uoniam

Crucifigentes eum chrise
runt uescimeta etas me
tentes sortem super eis quis quid
utcollera

Francká říše

☞ Palácová škola Karla Velikého v Cáchách

Roku 795 – Codes Aureus = Korunovační evangeliář
Svaté říše římské

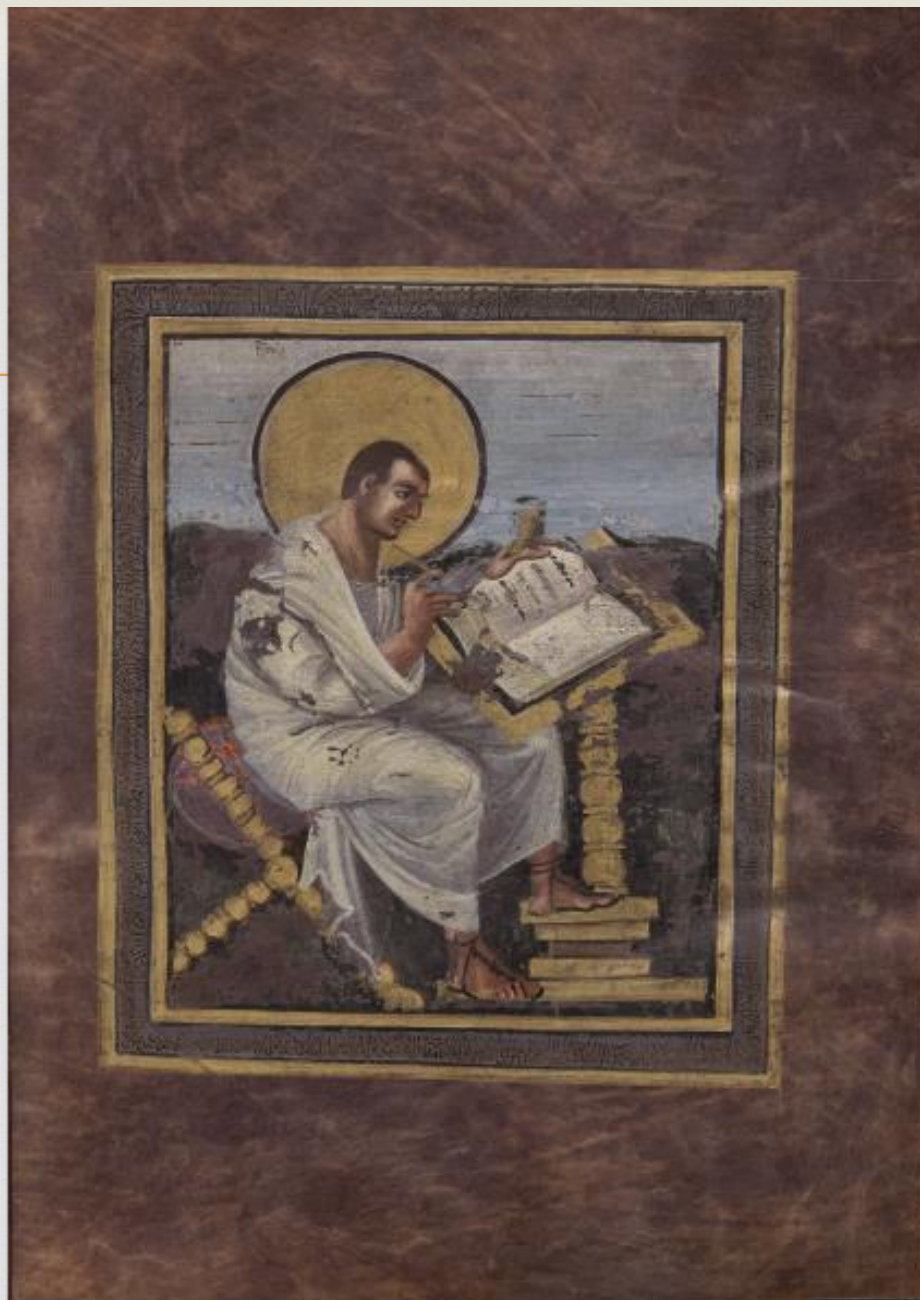
Stránky barvené purpurem, hlavní texty psány zlatem,
nadpisy a marginálie stříbrem

Vazba – kolem roku 1500 - Hans von Reutlingen –
plastický reliéf s trůnícím Bohem otcem ve středu, po
stranách trůnu vyobrazení P. Marie, v rozích 4
evangelisté

3

Francká říše

☞ Palácová škola Karla Velikého v Cáchách
Lorschký evangeliář

Cca 810 sepsán v palácové škole v Cáchách, kolem roku 860 v klášteře v Lorsch, zde byl označen *evangelium pictum cum auro scriptum habens tabulas eburneas* (ilustrovaný evangeliář, psaný zlatem, s 11 slonovinovanými destičkami na vazbě)

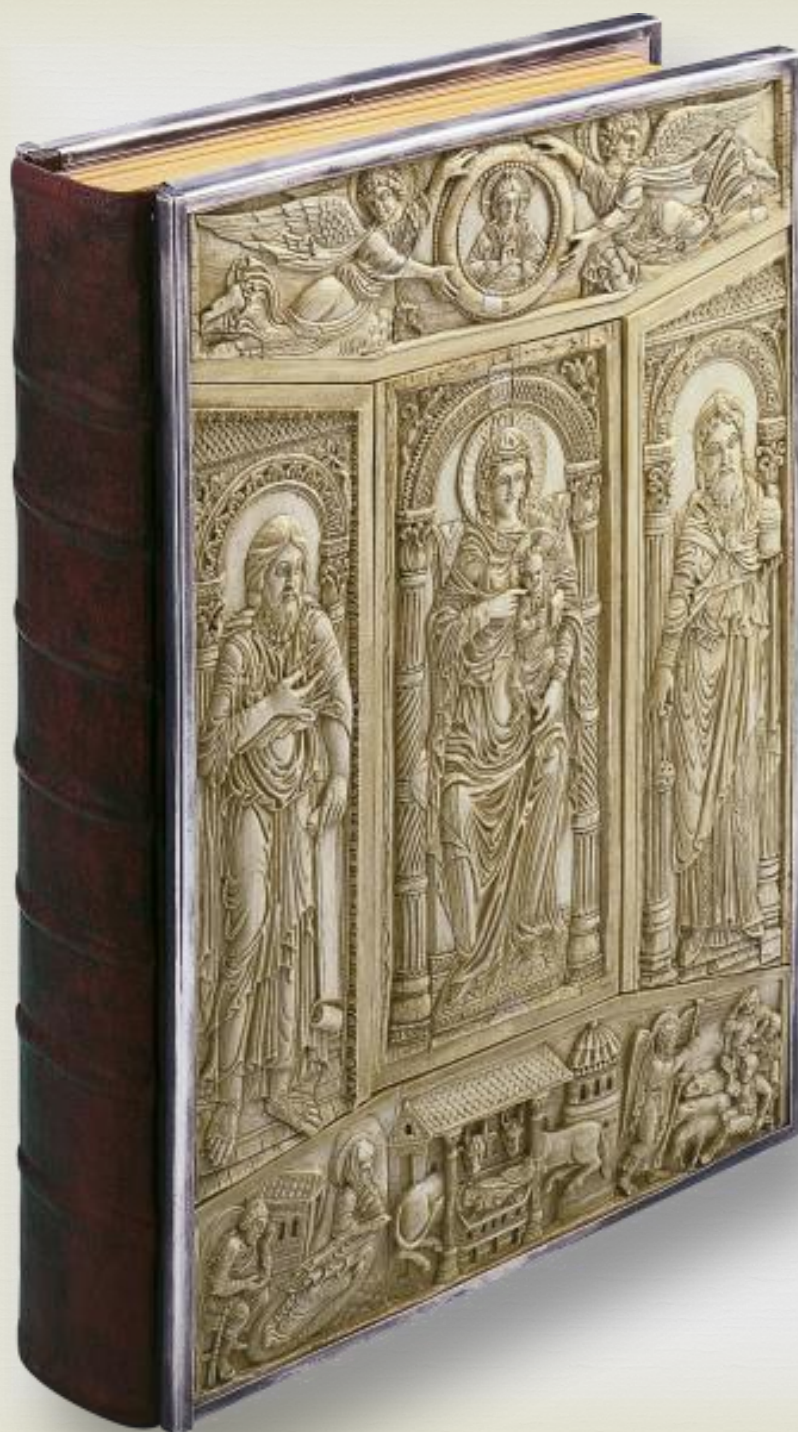
An illuminated page from a medieval manuscript. At the top, a grid of six small scenes is enclosed in a gold border. The top center scene shows a seated figure in a blue circle. The other five scenes depict groups of people in various settings. Below the grid, the text begins with the word "INCIPIT" in large blue letters, followed by a large red initial "M" for "Martheus". The text continues in two columns, written in a Gothic script. The page is decorated with gold borders and blue and red architectural elements like columns and capitals.

INCIPIT

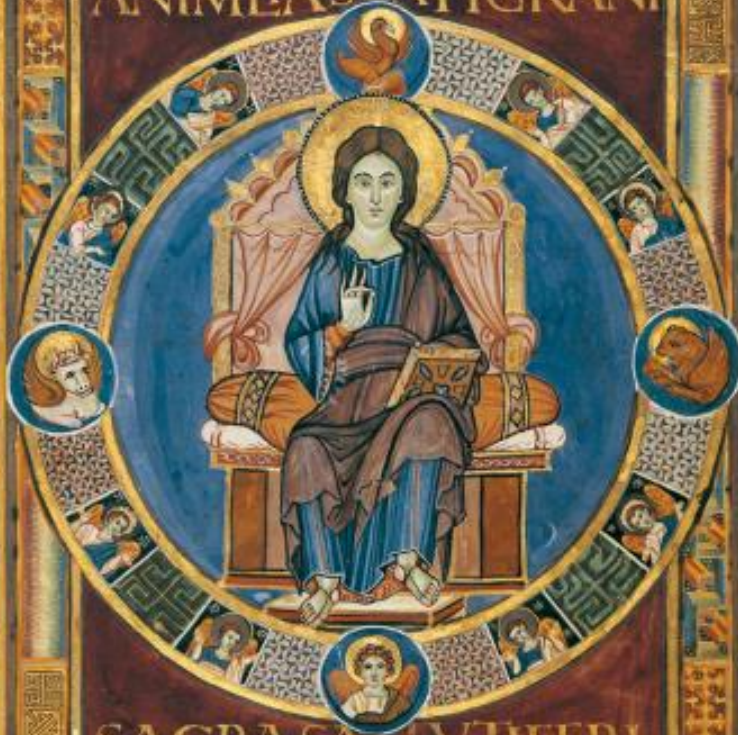
Martheus
iudaeus
de leui stoma
ordine primu
ponitur testis
delictis israel
ut iustus scriba
ut iustus vocat
dus expulsi
scimus fuit
et iustus in gene
de iustus in prin
cipio iustus in
de iustus in pio
de iustus in cisio
de iustus in alteri
de iustus in secundu
de iustus in tertio fuit

et iustus in gene
de iustus in prin
cipio iustus in
de iustus in pio
de iustus in cisio
de iustus in alteri
de iustus in secundu
de iustus in tertio fuit

et iustus in gene
de iustus in prin
cipio iustus in
de iustus in pio
de iustus in cisio
de iustus in alteri
de iustus in secundu
de iustus in tertio fuit

† QVAE MORER & VIROS
ANIMAS CASCIFERANT

SACRA SA LVTFERI
NARRANESMNERXI

Reichenau

- ☞ Centrum ottonské knižní malby
- ☞ Syntéza mezi severním a jižním stylem knižní malby
- ☞ Stopy karolinské knižní malby, stejně jako insulární tvorby a byzantských vlivů
- ☞ Codex Egbert:
Nejstarší cyklus obrazů ze života Krista
10. stol.
Vliv Trevírské školy

uentus. Quia utem in nauicula erant uenerunt
et ad dormierunt cum diebus. Utriusque

NILLO TEMPRE. Egressus est ihesus
ad mare. omnisq. turba ueniebat ad eum. Et
docebat eos. Et cum preteriret. uidit eum al-
phai sedentem ad teloneum. et ait illi. Sequere
me. Et surgens secutus est eum. Et factus
est cum eum dormierunt in domo illius.

multi publicani et peccatores simul discumbebant
cum ihu et discipulis eius. Erant enim multi. q.
qui et sequebantur eum. Et scribae et pharisaei
et dentis. qui manducant cum publicanis et pec-
catoribus. dicebant discipulis eius. Quare cum
publicanis et peccatoribus manducet et bibit ma-
gister uester. hoc audito ihu. ait illis. Non ne-
cessitas est sanis medico. sed qui male habent. Non
enim ueni uocatus. sed peccatores.

·ΘΡΟΝΟΝ·ΕΠΙ·

Ihm nazarenum Dicit eis ihf Ego sum

Stabat autem et iudas qui trahebatur eum. cum
ipsis. Ut ergo dixit eis ego sum. abierunt retro
sum. et ceciderunt in terram iterum ergo interro
gavit eos. Quem queritis. Illi autem dixerunt
Ihm nazarenum. Respondit ihf. Dixi vobis. quia
ego sum. Si ergo me queritis. sinite hos abire.

IN ILLO TEMPRE. Cum intrasset ih̄s hiero-
soliman. commotæst uniuersa ciuitas dicens. Quis
est hic. Populi autem dicebant. hic est ih̄s p̄phetæ
ana. arch. galilææ. Et intrauit ih̄s in templum
di. et cecidit omnes uendentes in illo et ementes
in templo. Et mensas nummulariorum et cathedras
uendentium columbas euerit. Et dicit eis.

In crastinum autem. turba multa quæ uenerat ad
diem festum. cum audissent quia ih̄s uenit iherosoly-
mam. acceperunt ramos palmarum. et processerunt
obuiam ei. et clamabant. Osanna. benedictus qui ue-
nit in nomine dñi. rex israel. Et inuenit ih̄s asellum
et sedit super eum. sicut scriptum est. Noli timere filia
sion. ecce rex tuus uenit tibi sedens super pullum asine.
hæc non cognouerunt discipuli eius primum. sed

Echternach

- ❧ Klášter založen 698 sv. Wilibrordem, iroskotským mnichem
- ❧ Jeho knihy základem knihovny
- ❧ Knihovna doložena roku 706
- ❧ Klášter obnoven po normanských nájezdech r. 973 opatem a komunitou z Trevíru
- ❧ Pod jejich vlivem formování iluminátorské a písařské dílny a také písařské školy
- ❧ V době císaře Jindřicha III. (1039-1056) klášter říšským kancléřstvím, vystavují se zde i císařské listiny

Echternach

- ✧ Knihovna a skriptorium umístěny patrně u sakristie
- ✧ Takto zachyceno v tzv. Echternachském evangelistáři (vznik 1039-1041)
- ✧ Pod oblouky románské architektury sedí písař – mnich, který sepisuje rukopis, a vedle něj laický umělec – iluminátor, který knihu doplňuje výzdobou

Salcburk

- ☞ Cca 700 založen benediktinský klášter sv. Petra a klášter benediktinek sv. Erentrudy na Nonnenbergu
- ☞ V mužském klášteře také písařská a malířská dílna a škola
- ☞ 2. čtvrtina 9. stol – vývoj vlastního písařského stylu – 5 evangeliářů a 1 lekcionář

Salcburk

- ❧ Vliv byzantského umění a stylu
- ❧ Císařovna Theofano, manželka Otty II. (973-983)
- ❧ Zakladatelem tohoto stylu pod vlivem Byzance mistr pracující v Řezně, do Salcburku se styl dostává s jedním z jeho žáků
- ❧ V 11. stol. Přechází centrum tohoto umění z Řezna do Slacburku
- ❧ Rozvíjí se zde iluminátorská dílna a především škola
- ❧ Např. kniha perikop kustoda Bertolda, evangeliáře z Admontu a Štýrského Hradce.

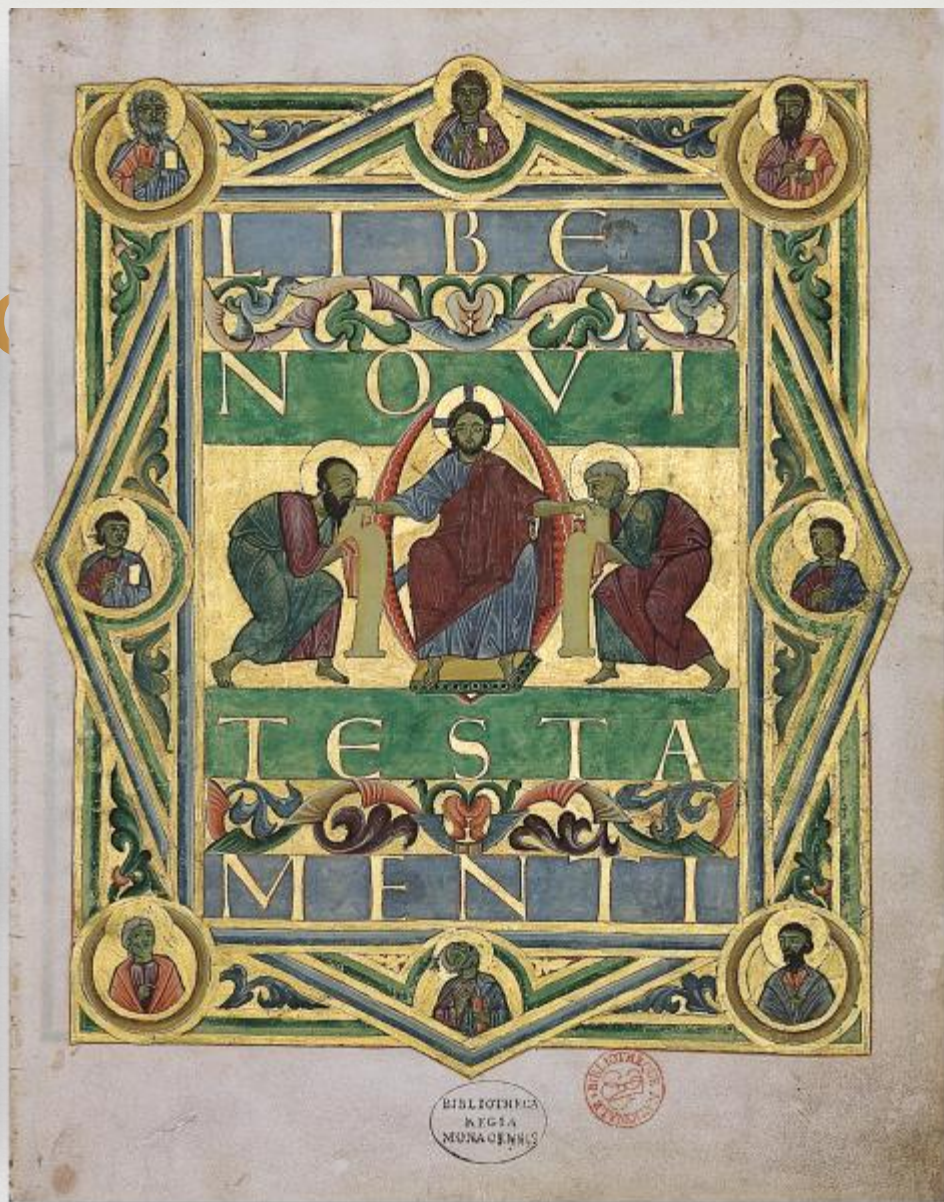
autem non loquebatur eis. **S**orsum autē
discipulis suis dissebāt omnia.

IN PURIFICATIōE MARIę
SCōM LVCAM

QUOSTQVIA
IMPLETISVNT

dieſ purgatiōis marię ma-
tris ihu ſecundum legem moyſi-
tulerunt illū in hieruſalē ut ſiſte-
rent cū dñō ſicut ſcriptū eſt in lege
dñi quia omne maſculinū adperi-
ent uuluaſ ſem dñō uocabitur Et
ut darent hoſtiā ſecundū quod dictū
eſt in lege dñi parturiturū aut duoſ pul-
loſ columbarum. **E**t ecce homo erat in
hieruſalem cui nomen ſymeon & homo
iſte iuſtuſ & timoratuſ expectantſ conſo-

Písařská centra u nás

❧ Významné kláštery

Břevnov, Ostrov, Sázava

❧ Skriptoria u kapitulních kostelů

Praha, Olomouc

❧ 12. století rozvoj dalších písařských center –
především cisterciácké a premonstrátské kláštery

Strahov, Plasy, Teplá

❧ Podlažice

Skriptorium olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka

- ❧ Rkp. A 21/1 (Archiv Pražského hradu, Knihovna pražské kapituly) - sv. Augustin: De civitate Dei, lib. I-XI ; Olomouc 1131-1150
- ❧ Rkp. A 21/2 (Archiv Pražského hradu, Knihovna pražské kapituly) - sv. Augustin: De civitate Dei, lib. XII-XXII ; Olomouc 1131-1150
- ❧ A 144 (Stockholm, Královská knihovna) - Horologium Olomucense (breviář)
- ❧ R 396 (Knihovna Benediktinského opatství Rajhrad) - Missale Olomucense

Skriptorium olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka

- ❧ CO 205 (ZA Opava, pob. Olomouc) – Ivo Carnotensis – 30. l. 12. stol.
- ❧ CO 98 (ZA Opava, pob. Olomouc) – Bernardi de Clara Valle Epistolae – 40. l. 12. stol.
- ❧ CO 202 (ZA Opava, pob. Olomouc) – Liber conciliorum et collecta Purcardi – 30. l. 12. stol.
- ❧ CDB I., č. 115 (po 30. VII. 1131) – přenos biskupského sídla od sv. Petra ke sv. Václavovi
- ❧ CDB I., č. 116 (po 30. VII. 1131) – zřízení kapituly u sv. Václava

Podlažice

Knižní kultura 14. a 15. stol.

- ❧ Proměna – významnými centry panovnické dvory, které zadávají jednotlivé rukopisy
- ❧ Nejvýznamnějšími centry dvory příslušníků francouzské královské rodiny

Knižní kultura 14. a 15. stol.

☞ Kniha hodinek Jeanne d'Evreux, manželky fr. Krále Karla IV.

Miniatury polomonochromatické malířské techniky

1325-1328 v Paříži

25 miniatur

Knižní kultura 14. a 15. stol.

☞ Knižní oltář Filipa Dobrého

1430

Miniatury diptychu jsou cca o 20 let starší než kniha

Knižní kultura 14. a 15. stol.

☞ Kniha o lovu Gastona Phoeba

Gaston III., hrabě z Foix a Béarn

1387-1389

87 miniatur, většina z nich zlacených

Výmalba provedena v ateliéru Bedfordského mistra

**De la cause des maladies des chiens
et de leurs curages.**

Des chiens ont
plusieurs
maladies
et la plus
grosse est
la rage. de
laquelle il y a
de. ix. manieres de laquelle on
distingue une partie. La premiere
appelle ten rage curage. les chiens
qui sont curages de telle ma-

niere et yillent a voir cailler
et non pas releveur come ilz
sont curer avec quant ilz estoient
sains. Quant ilz pevent clapper
par. ilz vont tout pour moi-
dent hommes et bestes. ce qu'ilz
qu'ilz trouvent devant eulx. et
est moult peulente leur ma-
ladie. car ce que ilz mordront
de quoy ilz n'ont sang. a-
gunt comme ten qui se soit
curage. les signes de cognoit
le commencement du chien curage.
ce qui ne menque une

De l'usage du vin et de la biere et de la maniere de faire le vin et la biere.

Laquelle assemblée se fait en telle maniere que le seigneur de la chastre ou le moultre seigneur seigneur aller en boys. il doit faire venir devant lui les veues les aides les vassals et les pages. et leur doit assigner leurs queltes en certain lieu et le payer l'un de l'autre. et l'un ne doit

pour venir sur la quelle de l'autre ne faire aucun. et de l'autre doit garder en la maniere que l'on dit du vin et de la biere. et de l'autre doit figurer le vin ou la biere. et au plus pres de leurs queltes. et doit estre le vin ou la biere. et de l'autre doit bien payer tout ce. ou il aye de l'autre de l'autre. et de l'autre doit de l'autre. et de l'autre doit de l'autre. et de l'autre doit de l'autre. et de l'autre doit de l'autre.

Knižní kultura 14. a 15. stol.

☞ Přebohaté hodinky vévody z Berry

Jean de Berry

Největší sběratel 14./15. stol.

Knihovna o cca 300 rukopisech

Malíři – bratři z Limburka

172 miniatur

Dominus ad
admirandum
meum
et ipse
sanctus
et ipse
sanctus
et ipse
sanctus

Dominus ad
admirandum
meum
et ipse
sanctus
et ipse
sanctus
et ipse
sanctus

Quare erat in prin
cipio et in fine et semp
et in secula seculorum
amen. **Trisagium.**

Quare erat in prin
cipio et in fine et semp
et in secula seculorum
amen. **Trisagium.**

Dominus in ad
 uentum
 meum in
 caelestibus

Domine ad adu
 uandum me festina.
Gloria patri et filio
 et spiritui sancto.

Ad amplicien
 dam uiam
 suam in entu
 domus mille uel loci.

In uiam pacis la
 latus et prospera
 mms dingar do
 minus iux xpc

Novověké rukopisy (16.-20. stol.)

- ✧ Posun od výpravného rukopisu k užité knize
- ✧ Na významu nabývají rukopisy pro soukromou potřebu (modlitební knihy)
- ✧ Nedůvěra církevních kruhů v tištěné medium, tradice u liturgických knih (antifonáře, graduály mnohde rukopisné až do pol. 18. stol.)
- ✧ V 18. a 19. století tradice soukromé modlitební knihy – opisy tisků

Popis rukopisu

- ❧ Záhloví
- ❧ Vnější stránka rukopisu (kodikologický popis) – psací látka, datace, počet listů/stran, formát, výzdoba, vazba
- ❧ Vlastní obsahový (textový) popis
- ❧ Literatura

Záhlaví

Ve většině případů je tvořeno signaturou, jejíž součástí je lokace, nebo pořadovým číslem

Bývá uváděna i informace o starších signaturách, pakliže jsou relevantní – jinak se tyto dávají do provenienčních údajů

Záhlaví

∞ Datace – přesné letopočty, datace dle paleografie; jsou-li různá data, uvádí se rozmezí (1421-1433), je-li ve svazku více časově vzdálených rukopisů pak v podobě 1459 a 1724;

údaje o stoletích by se měla zapisovat římskými číslicemi – XIV^{med}, či letopočet s předložkou ante, post, c. (circa)

∞ Lokalizace – střední Evropa, Čechy

Záhloví

∞ Počet svazků – 3 svazky

∞ Psací látka – pergamen, papír, příp. smíšené, uvádí se informace o palimpsestu

Je-li rkp z obou psacích látek, uvádí se první ta převažující

Záhlaví

☞ Počet listů/ stran – záleží, je-li rkp foliován/ paginován, či nikoliv

II + 120 ff., 126 + 99 ff, 70+46+74+48+4 pp.

☞ Formát:

uváděn v centimetrech – výška x šířka, připomíná se příčný formát

Je-li svázáno více rukopisů různých formátů, uvádí se rozměr nejmenší a největší

U pergamenových rkp, je-li různý rozměr listů, udává se průměr

Záhlaví

❧ Výzdoba

- upozornění na existenci malířské výzdoby (ilum.),
kreslené výzdoby (ilustr.)

❧ Notace – upozornění na existující notaci

❧ Vazba – vazba, nevázan, vazba chybí

+ relativní stáří vazby – soudobá, dobová, mladší

Záhloví

XIV². Čechy (?), perg. + pap., 56 (recte: 58) ff.
29,5 x 18 cm, ilum., vazba dobová

Kodikologický popis

- ❧ knižní blok
- ❧ výprava kodexu
- ❧ čtenářské, vlastnické a knihovní záznamy
- ❧ shrnutí

Knižní blok

- ☞ Charakter svazku – zkoumá se homogennost svazku, zda se jedná o konvolut, kolika rukopisů, jsou-li přítomny tisky (zde se určuje pořadí (konvolut 4 tisků a 2 rukopisných textů přivázaných za tisky)
- ☞ Psací látka – zaznamenání zvláštností (jihoevropský pergamen, palimpsest, podíl pergamenu a papíru), zjištění filigránů

Knižní blok

☞ Skladba – počet, typ, pořadí a stav složek, uvádí se jejich vztah k foliaci (I dvoulist, II binio, III tertion, IV kvatern, V kvintern, VI sextern), počet za sebou jdoucích složek se značí arabskou číslicí (3.IV), označuje se ztráta složek nebo listů, (IV-1, fol.7), (V+2, fol. 12)

(za ff. 26 a 83 chybí po 1 listě, za fol. 17 je přivázán 1 list)

(a):3.IV (fol. 24) + (b-c): (V-1, fol. 33)

zaznamenávají se kustody a reklamanty

Reklamanta - označování pořadí složek v knize tím, že pod text poslední stránky složky bylo napsáno prvé slovo textu následující složky

Kustoda - způsob označení jednotlivých částí pro jejich správné seřazení, a to zpravidla v podobě římských či arabských číslic nebo písmen, popř. kombinace obou. Toto označení je umístěno buď na horním okraji začátku složky nebo na dolním okraji poslední strany.

Dich an dem höchsten aste der kreuzes
für dich sind alle menschen von grut
loser myne erhangen wart. do wart alle
mein gestalt vil jemerleich verkeret an
claren augen erlaschen und wurde ver
keret. mein göttliche oren wurden spotes
und lasters erfult an ein edels riechen
wart verwandelt mit bösem smak an ein
süßer mit mit bitterin getranck an ein
zarte berinde mit herten schlegel. Do ge
brast mir als erweich zu einer demen
er wraun es was mein göttliches haupt
von fern und von ungemach geneiget
an ein liebe kel was vil ungezogen
leich geschlagen an ein reueß andutz
mit speucheln gar vnnemet an ein lau
tere varb erpluchet. Dich do er todet
mein schöne gestalt als gar als ob ich
wer ein auffezel. und ich es die schon
wafheit me wer worden. Der diener
du recht leutseliger spiegel aller ge
naden in dem die hymelischen geist ne
augen ermezent und erwidert wraun het
ich dem gemynnen andutz in der todtliche

weise vntz das ich es mit meinem zelm
wol durch geuß. und das ich die schon
augen. die leichten wang. den zarten
mit. so erbleichet und erodet durch
schwert. das ich mein hertz mit innerlich
clag ob im wolt erkult. Ach mynlich
herre den leiden get etlich leuten als
gar nahent zu hertzen die künen dich
als recht innerlich clagen und mugen
dich als recht herzigliche weinen. Ach
got wann künd und mocht ich alle my
nende hertzen mit clag verwesen. wenn
mocht ich aller augen heitsten zcher ge
verren. und aller zunge degliche wort
gesprachen. so wolt ich dir heut erzeuge
wie nahent mir dem elendes leide licht
dntwurt die ewige wafheit. Es erzai
gent niemant paz wie nahent in mei
leiden get dem der es treitt mit mir
on erzegung der werck. Anr ist lieber
ein lediges unbekumtes hertz. so all
zergentlicher mynne mit stetem straf
zerruollen der nechsten nach einem auf
wurken meines vergipften lebens den

qua deditur. nym dei in qu-
 tum eis dicitur erit possibile
 Aliud sunt qui hinc visiones
 tristes ut dampnati qui
 demones semp vident cap
viii p sone tristes illis ap-
 pentes minore ut ptabant
Job xv vident veniet sup
 in horribles. Exquis ubi
 hinc q demones erunt tris-
 tes horribles 2 in portum
 qua no cessabunt an eos
 ne 2 redire. Tristes erunt
 ut genent eis dolore hor-
 ribles ut faciat eis timore
 In portum ut in dnat eos
 ad desolationes. In sit qui
 hinc visiones detestables 2
 detestables sicut isti qui impur-
 gatoris anciant qui dicit
 demones qui eos anciant
 2 anglos qui eos confortat
Job xiii In horrore visionis
 noctue pavor tenuit me
 2 amor hanc adhorre
 misionis Secdm Et docet
 q ante leuis audim h
 q ad dicit cosolator anglo
viii Tercio mortu dur-
 dormientes zone opscia-
 nis. Homo in p dormicos.
 ita assequit. Quarta pugit
 in tege 2 pfens mag. loci-
 dus 2 letus singt mag. for-
 tis 2 robustus 2 singit lem-
 cor exaratus Sic eais sicut
 resingit mtege 2 pfa adeo
 ut 2 dms apalus decapite
 eoz pue no possit hic xvi
 Capillus deus capite no
 pbit singit idem 2 leti
Job viii Quid no ptaet
 simplice ut porrigt manu
 manu malignis donec im-
 pleat nisi os am 2 labia
 aut mbit singit fates
 2 robusta Quarta de domno
 resingit i de. Exatit
 e canq. dormiens dms.

canq potens accipitatio
 admo. Surrexit ei robusta
 or io d canq potens Et
 idam dicit io d capitatus
 admo q dms leatit
 cor domo singit leant
 exarati Job xiii Vocabit
 me demominio sexata-
 do 2 co mudo ribi q tanto
 frugendo opi manu
 tuas porriges. Quarta
 me s in iudicio pcedendo
Secdo cap capitatus fides
 fides sup morte canozum
 zone anime que h i mor-
 tificatis 2 felicitas am d
 ut no caritem sicut re-
 ti qui pperno hnt Quarta
 s no aedit animas p
 morte vnde ut felicitate
 bantidms obtine no fi-
 des qui ipa aedit cap
 desiderat de frugit cope
 exire ut possint in ana
 polam gle possidere q
 quidem pua exemplia
 p sicut ut que pnt cap
 pntms ad fortunam
 v sicut exire desiderat
 natus de natusagio peg-
 nis decubio. Sicut de
 hospicio tumoso Depmo
 sic d Job xiii Cyprianus
 Si natusagite ce turbida
 2 pcelosa tempestes sine-
 tibus valeant exolat
 pmeritret futa mansa
 gta none ptum viderat
 petes Anna quide in
 cope pnta multa natus-
 gra susinet q mo alti-
 dit ad scopulos tyrano-
 rum quos in scopulos
 des sepe mstant ut fin
 dei palap refrigerium red-
 esant Job xv capitatus
 correa in canata sunt
 ut requiescent marmom-

modo opitur fluctibus malax
 sapientia deatne surgeam
 io qnassa. Veni cap
 tacum Dehid duob. cap
cap cap cap cap cap cap
 e magnum in man na ut
 natusa opier fluctibus
 Si sepe deus 2 hieos pedat
 a sicut iniquitat Jobidm
 hinc surgeat hnt ipant
 veta 2 man 2 sta e angli-
 tas magna cap cap cap
 tes desiderare de cope ex-
 ire canq pegnis de exilio
 vnde Cyprianus cap
 no pegre copatur pntet
 ad pnam regredi Sa em
 vni mo sunt pegni n
cap cap cap cap cap
 h cor pegnatu admo Jo
 ppa agnereda. Deh in
 q mcolat me 2 plongat
 est hntam cum hancibus
 cedar Job n item hanc po-
 mt Exquis ubi hnt q
 pegni mo deat de sicut
 ad pnam suam redie cap
 qn pegna eet nimis longa
 Jo d Deh in q mcolat
 me 2 plongat e 2 qnms
 dies vite homis breues
 sint Job Job Job Job
 dies homis sint in amata
 2 desiderant nimis longi
 vident Job Job Job
 Et si breue sit quid in de
 sio nimis longu ee mdt
 desiderant q sancti ut sua
 pegnatu finat ut de exilio
 ad pnam suam transferat. Sicut
 exim nollet summe in
 argensulo carceis in tinda
 ta in Deat cap cap
 medmy quid egreditur
 ad regni 2 ahns natus
 in regno in opa qnma
 Si qn hnt mala hospicia
 io d hntam in thebniachis

cedar Secdm Job. Cedar
 fuit simid ysmael Secdm
 vncem descendere qui
 vms abaqae agarem di-
 cent 2 a sua dignore
 2 libera nome o Secdm
 nat Cedar aut Job
 tenebre mptant Job
 natus aut Job Job
 d Job Job q e no firma
 domi s ad quos dms quo
 usq res vnt. Sic 2 Job
 natus no e firma dms
 s hnt illuc q mnta 2 cany
 hnt mnta imqat cap
 vni ad pnam desierat p-
 nenne qn pnta mnta no hnt
 domi scablen s rinosas
Job Job Job Job
 hnt in no scabit siliaet cas
 2 no cosurget Et tenebras
cap Job Job Job
 longe noct opedita cap
 qn mias aspem hnt Job
 em mnta io s Job esse
 mnta io s Job mnta
 sint amma mea Job qui
 dem e mnta q plent Job
 pnta qn mnta Job
 carnalis coapie Job qui
 hnt pnta s Job q
 eoz gmbat Job Job
 hnt qui o dunt pacem oras
 pacis s Job em Job
 hnt tnd malos pnta s
 mndmy cane 2 Job Job
 dms gmbat possit Job
Job Job Job Job
 hnt in me aut pacem
Job Job Job Job
 hnt Job Job Job
 us Job Job Job
 sione Job Job Job
 and em 2 sup sient 2
 zanna Job Job Job
 de cope exire canq in
 tator de hospicio rinoso Job

Knižní blok

∞ Foliace

- přejímá se existující foliace/paginace
- opravují se jen chyby,
- je-li v kodexu více foliací, zaznamenají se obě, jako platná se bere ta přesnější
- listy ze začátku nepojaté do foliace se označují římskými číslicemi
- dílčí foliace se prodlouží do konce bloku
- zlomky listů se pojímají do foliace jen obsahují-li zachovalé čitelné zbytky textu
- r+v

Knížní blok

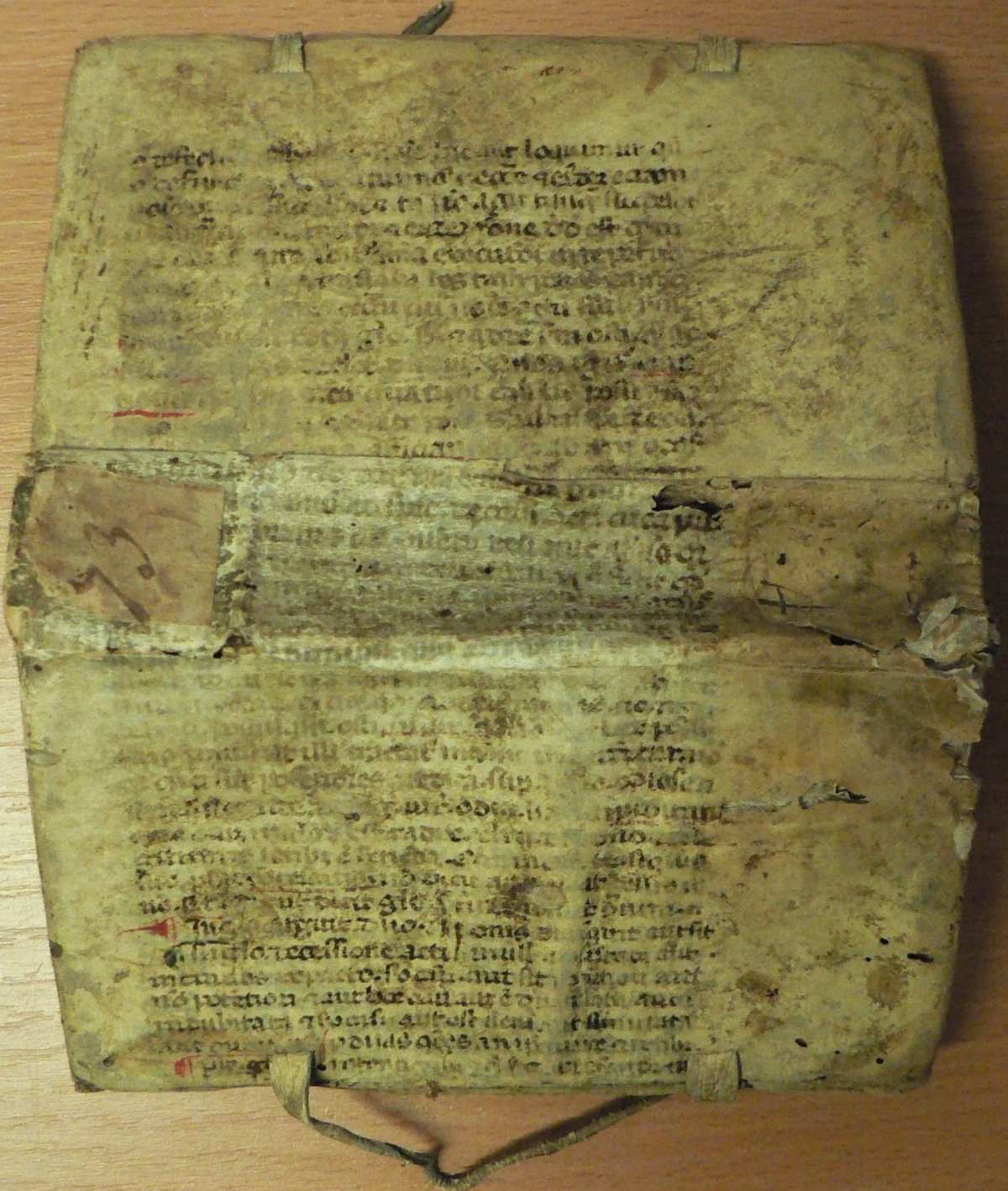
✎ Psací látka

- linkování – linkování slepé, inkoustem, nelinkováno, jen u rkp do pol. 14. stol.
- počet řádků – zejména u veršovaných textů, rkp iluminovaných, u zlomků
- dělení plochy na sloupce – uvádí se vždy, rozlišuje se text a glosy

Sloupce

Knižní blok

∞ Prázdná folia

- podávána souhrnně (ff. 1rv, 4v-5r, 128v prázdná)

∞ Dochování

- informace o plísniích, poškození vlhkem, zateklinou
- ztráty listů a textu (seříznutí a pod.)

Výprava kodexu

✧ Písmo a písarské ruce

- zapisuje se velkými písmeny (A), určuje se rozsah (dle foliace)
- textové přípisky a korektury – pokud to přispěje k popisu geneze kodexu
- 2 ruce, A = Georgius 1451 (fol. 181v) ff. 1r-181v, B ff 182r-188v, obě gotika kurzíva
- Písmo – karolína, gotika, humanistika; kurzíva, bastarda

Výprava kodexu

∞ Výzdoba

- miniatury, figurální i ornamentální iniciálky a jejich výběhy, okrajovou výzdobu (bordury, lišty, droalerie) a rubrikace
- miniatury a figurální iniciálky se zaznamenávají jednotlivě s údajem folia, rozměrů (výškaxšířka nebo poloměr u miniaturo, počet řádků u iniciál) a námětu
- termínem rubrikace se mj. rozumí červená začáteční písmena, nadpisy, paragrafy, podtrhávání
- upozorňuje se na výskyt barevných inkoustů v textu
- rozlišuje se technika – kresba, malba, kolorování, zlacení; upozorňuje se na nedokončení

enismaduito
cummanni

Quibus diebus et festis ad in-

terne rerum conditor noctem
diemque qui regis et temporum

Preco dies
iam sonat

das tempora ut alleues fastidium. noctis p[er]f[er]e
de p[er]pugil anocte noctem segregas. **H**oc
excitatus lucifer soluit pluvium caligine
hoc ois erodiu choros uiam nocendi dese-
rit. **H**oc nauta uires colligit pontique mu-
tescit freta hoc ipsa petra ecclie canente
culpam diluit. **S**urgamus ergo strenui
e gallus iacentes excitat et sompno letos
i crepat gallus negante arguit. **G**allo ca-
nente spes redit egus salus refundit mu-

D **E** **H**
E **V** **A** **V** **I**

animam meam
deus meus in te
confido non eru-
bescam neque iri-
rideant me ini-
mici mei et
enim uniuersi
qui te expec-

tant non confundentur. **V**ias tuas domine demon-
stra michi et semitas tuas edoce me. **O R A T I O.**

EXCITA dne potentiam tuam et
ueni. ut ab imminentibus peccato-
rum n[ost]rorum periculis te meream
protegente eripi. te liberante saluari
Qui cum do p[ro]p[ter] **I**ps **S**cientes quia h[oc] **clavi**

GR[ati]o uniuersis si qui te expectant non confundentur
domine **V**ias tuas domine

Monasterij Regensburgensis

exordiu sermonu di. i facti estis qb' lacte opus sit n' solido cibo. Omnis em' qui lactis est particeps. expertus est sermo nis iusticie. Paruulus em' est. Pfectoy aut' solidus cubus eoy qui p' consuetudine exercitatos habent sensus. ad discretione[m] boni ac mali.

Alia

Quomodo obseruatum est aurum mutatum est color optimus dispersi sunt lapides sanctuarii incipit omnium placarum. **De r' y.** fili syon inclina i ameli auro primo.

Quomodo reputati sunt inuasa testa opus manuum figuli. **De r' y.** Sed i lamie nuclauerunt mammas lactauerunt canulos suos. filia phi mei cyndelis. quasi structo in deserto. **De r' y.** Ad hesit lingua ad palatum ei insit paruuli peccierunt pinem i non gar qui s'ingeret eis. **H**ierusalem hierusalem conuertere ad dominu deum tuu.

Go nu' uidentem paupertatem meam in uirga indigna signis sue. **Bertr.** Seminauit i ad duxit in rene uis i non in lucem. **Ser.** Sessiones i suggestione eoy uidi ego sum psalmus eoy. **La.** Reddet eis in cem domine iuxta opa manuum tuarum. Dabis eis scitum cordis laborem tuum. **La.** Persequeris in iuro re tuo i conuerses eos sub celis domine. **H**ierusalem hierusalem conuertere ad dominum deum tuum.

Candidiores nazarii eius nunc inuidiores. **La.** Lacte rubicundiores eboire antiquo saphuro pulchrio res. **Abt.** Denigrata est siu carbonet facies eoy i non sunt cogniti implare is. Ad hesit aut'

biles iam nuqm accipia. Nam & quas habui qsi sordes abieci. quia n' erant de bona scientia. Nam nolentes ac cipe aliqs frs meos paupes. etia' p' eis rogauit ut ane dig narent accipe. i p' peccati meos orarent. Si q' que habui ame abieci. quomodo pot' fieri ut quera accipe. que etia' ut sordes abieci. **Alia** ^{his anni} ^{quasi cele} ^{si} ^{uirtu} ^{re & ratio} ^{num ueri} ^{re con} ^{fu} ^{tanti} ^{uictus} ^{tandem au} ^{fugit &} ^{deinat} ^{iam xpicto} ^{se mi} ^{nas} ^{et} ^{ulans} ^{reliquit.} **Coactus** a sancto pontifice

mortiferum in faucibus alpi um draconem perimere. **Dedit.** Gloria patri & filio & spiritui sancto. **Editas. L. II. N.**
A Sinoto pontifice induimus lacrimis pernoctante lux celis inle mis sa & tenebras noctis ex cussit & cor a'tre splendore si dei il lu minauit. **A** Cumq; dulcem sane doctrine saporem pro quos iasserit a'tra puellat suas alloqua promptas eas adiuam uis pe dis sequas in uenit. **A** A'tra p'iscam raab hierichonrem se cura ueri uesu legatos ad supplicium aper feruitoribus re qui suos sub lim faciensis superne ciuitatis futuram cuius oc cul taurit.
A Ambura uere fidei rudimentis a'tra queq; a sancto hospite salu aria percipit nutu suo hyla re fi deliter indicant.
A Que beatum u rum noqm ad te transmissum gurgulabunda suscipiens pedes eius amplectitur utiq; prioris miseris erro res con fitetur. **A** Au dicit presul sanctus curvissimis abbylaria demonum culturis gement & lacrimas fundens uis eum di a conio suo protano errore domina preces effudit. **I**udex qui dix am te xpe digna non habe. Sine causa uis eu dm unum dicere. qui te sua non e' cognosce. **M**eretrice dicit que e' dicit non pot' xpiana. **A**tra respondit. **X**piana qdem egg a'te i mercor nec uocari. s: mia di que n' demerito. s: de sua pietate iudicat. ipsa me ad hoc nom admisit. **I**udex qui dix. **U**nde nosti q'a te admisit ad hoc nom.
Preputio post longum conflictum p'isci erroris per hualo ur domini uir eussus beatissimie res fide xpicti plenit

Qui uoc
ut uol
se itere
ame et
ebant i
amplexa
stercora

em

2
dñi nri ihu xpi placitis tibi actibus
putantur. Qui tenet. h. sola. Nota q
nulla facti p aduentu agi vnt diebus
duas. sed i fia sola pagat. et tota.
ni se. festi vo fit lune idit dñi
ocrens sab. angustet. ne laud. et
fia sola obmittat. Ad mar. i. i. v. r.

pulo qm inqrate. semi neqm. filij
sedans. Odigunt dñm. blasphemie
manur. sim. ist. alienari. hnt. tetro.
lum. Sup. quo. pntiam. vos. vlt.
addites. puatiam. Ser. di. R.

Aspiciamus alon ge

te ve ut rex occurrat m

ob man saluatoxi nro g Venite. y

ora est tam nos de loqu

surget et aperit sut oculi nri surge

ad xpm quia lux vera est fulges i celo

ps dñs vir nri v. Egrediet vga ten

due ylle. Et flos a. Nat. ur. Et ne nos v

Et egrediet dñs de lom laudo sed pma.

sta ylate

ly amos

na vidit

ny mda

stin. m

nter. orit

oathaz

chaz. tte

que. am. mda. Avont. cel. iau

per. xpi. qm. dñs. loqums. est

filios. emulu. i. galanm. vpi. ang

spnerit. me. Cogunt. tos. possello

tem. sim. et. alimms. ptepe. dñi. su.

ist. aut. no. egnotur. me. et. pps

meus. no. scallept. Ve. gen. pntam.

mens. es. p. p. p. lo. ista. hel.

inque. terrigene. et. filij

honi. ni. simit. i. vni. di. nes

et. pau. per. te. m

re. gis. istmel. mten. de. qui. de

dnas. velud. onem. yo. sep.

4
Dñica pma i aduentu dñi ad
aspiciamus alon ge

De leuau anima mea deus meus
me co hido no erulesta neqz itredant
me inuici me crea vnti qui te ex
petant no confundant. ps Uias i
tuas dñe tenia in i seruitas tuas
edoe me. hie. hie. hie. hie. hie. hie.

De pnti aduentu est obferua
dum pter festa andree nicolai d
exponis sic. Maie i. la. i. home. d.

Quia qd dñe potera ma
veni. ut abiuuientibus
pctoz. mde. p. dñs. te. niam. p.
tegente. eripi. ite. i. l. rante. salua
ri. Qui. ai. h. hie. maie. Deus. qui
de. hie. maie. m. te. oib. his. Cofa
encias. nras. Que. tres. colla. vi
tetur. tyalis. hie. maie. i. de. omib.
his. p. dñi. aduentu. vlt. ad. vig
lia. nris. xpi. tam. de. his. q. de. tpe
hnt. obmittat. ad. h. dñi.

hies. Socruces. qa. hora. ta
est. nos. de. loqu. surge. nre. eu

glia. pati
vnti. p.
v. Dñe. ap.
o. o. p. t. a.
q. s. dñe
f. Cord.
indim.
Bethleem.

glia. pati
vnti. p.
v. Dñe. ap.
o. o. p. t. a.
q. s. dñe
f. Cord.
indim.
Bethleem.

glia. pati
vnti. p.
v. Dñe. ap.
o. o. p. t. a.
q. s. dñe
f. Cord.
indim.
Bethleem.

glia. pati
vnti. p.
v. Dñe. ap.
o. o. p. t. a.
q. s. dñe
f. Cord.
indim.
Bethleem.

ppio: est. nra. salus. qua. cu. cre
didimus. D. x. p. cellit. dies. aut
appinuat. bic. abiciam. ergo. o
pera. tenebras. i. induam. arma
lucas. sic. ut. i. oie. honeste. ambu
lemus. No. i. comellaco. nris. et
eluctat. nris. no. i. tribul. i. impu
diacis. no. i. contencione. tenu
lacione. Sed. induam. dñm. ihu
xpm. Quia. quire. expectat. no
confundit. dñe. Uias. tuas. dñe. no
tas. fac. in. seruitas. tuas. edoe. me.

Alia. v. Offende. nob. dñe. mias. tua. i
salutare. qui. ca. nob. **Mattheum**

Dicit. Cu. appinuat. hie. i. o. b.
litis. i. veni. i. l. t. h. p. h. a. g. e. ad
mouit. oliuet. t. h. e. m. i. h. e. duos
discipulos. dicens. eis. Ite. i. ca.
stelli. qd. contra. vos. est. i. statu
inueniens. asina. alligata. i. pul
lu. cu. ea. soluite. i. adducite. i.
Et. si. qs. vobis. aliquid. dixerit.
dicite. qa. dñs. hys. opus. hie. i. o.
festum. dimittet. eos. D. x. p. aut
toci. sim. est. ut. ad. implere. qd
dicit. est. p. p. h. i. a. m. dicens. Dia
te. filie. syon. ex. rex. aut. venit. a
bi. m. a. h. i. e. n. i. s. i. l. d. e. u. s. s. i. y. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. i. l. i. s. t. i. b. u. g. a. l. i. s. E. u. n. t. e. s.
a. u. t. e. d. i. s. c. i. p. u. l. i. f. e. c. e. r. u. t. s. i. c. u. t. p. o.
p. i. c. e. s. i. h. s. i. a. d. d. u. x. e. r. u. t. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. E. t. i. p. o. s. u. e. r. u. t. s. i. m. p. o. s. v. e.

Alia. v. Offende. nob. dñe. mias. tua. i
salutare. qui. ca. nob. **Mattheum**

Dicit. Cu. appinuat. hie. i. o. b.
litis. i. veni. i. l. t. h. p. h. a. g. e. ad
mouit. oliuet. t. h. e. m. i. h. e. duos
discipulos. dicens. eis. Ite. i. ca.
stelli. qd. contra. vos. est. i. statu
inueniens. asina. alligata. i. pul
lu. cu. ea. soluite. i. adducite. i.
Et. si. qs. vobis. aliquid. dixerit.
dicite. qa. dñs. hys. opus. hie. i. o.
festum. dimittet. eos. D. x. p. aut
toci. sim. est. ut. ad. implere. qd
dicit. est. p. p. h. i. a. m. dicens. Dia
te. filie. syon. ex. rex. aut. venit. a
bi. m. a. h. i. e. n. i. s. i. l. d. e. u. s. s. i. y. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. i. l. i. s. t. i. b. u. g. a. l. i. s. E. u. n. t. e. s.
a. u. t. e. d. i. s. c. i. p. u. l. i. f. e. c. e. r. u. t. s. i. c. u. t. p. o.
p. i. c. e. s. i. h. s. i. a. d. d. u. x. e. r. u. t. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. E. t. i. p. o. s. u. e. r. u. t. s. i. m. p. o. s. v. e.

Alia. v. Offende. nob. dñe. mias. tua. i
salutare. qui. ca. nob. **Mattheum**

Dicit. Cu. appinuat. hie. i. o. b.
litis. i. veni. i. l. t. h. p. h. a. g. e. ad
mouit. oliuet. t. h. e. m. i. h. e. duos
discipulos. dicens. eis. Ite. i. ca.
stelli. qd. contra. vos. est. i. statu
inueniens. asina. alligata. i. pul
lu. cu. ea. soluite. i. adducite. i.
Et. si. qs. vobis. aliquid. dixerit.
dicite. qa. dñs. hys. opus. hie. i. o.
festum. dimittet. eos. D. x. p. aut
toci. sim. est. ut. ad. implere. qd
dicit. est. p. p. h. i. a. m. dicens. Dia
te. filie. syon. ex. rex. aut. venit. a
bi. m. a. h. i. e. n. i. s. i. l. d. e. u. s. s. i. y. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. i. l. i. s. t. i. b. u. g. a. l. i. s. E. u. n. t. e. s.
a. u. t. e. d. i. s. c. i. p. u. l. i. f. e. c. e. r. u. t. s. i. c. u. t. p. o.
p. i. c. e. s. i. h. s. i. a. d. d. u. x. e. r. u. t. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. E. t. i. p. o. s. u. e. r. u. t. s. i. m. p. o. s. v. e.

Alia. v. Offende. nob. dñe. mias. tua. i
salutare. qui. ca. nob. **Mattheum**

Dicit. Cu. appinuat. hie. i. o. b.
litis. i. veni. i. l. t. h. p. h. a. g. e. ad
mouit. oliuet. t. h. e. m. i. h. e. duos
discipulos. dicens. eis. Ite. i. ca.
stelli. qd. contra. vos. est. i. statu
inueniens. asina. alligata. i. pul
lu. cu. ea. soluite. i. adducite. i.
Et. si. qs. vobis. aliquid. dixerit.
dicite. qa. dñs. hys. opus. hie. i. o.
festum. dimittet. eos. D. x. p. aut
toci. sim. est. ut. ad. implere. qd
dicit. est. p. p. h. i. a. m. dicens. Dia
te. filie. syon. ex. rex. aut. venit. a
bi. m. a. h. i. e. n. i. s. i. l. d. e. u. s. s. i. y. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. i. l. i. s. t. i. b. u. g. a. l. i. s. E. u. n. t. e. s.
a. u. t. e. d. i. s. c. i. p. u. l. i. f. e. c. e. r. u. t. s. i. c. u. t. p. o.
p. i. c. e. s. i. h. s. i. a. d. d. u. x. e. r. u. t. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. E. t. i. p. o. s. u. e. r. u. t. s. i. m. p. o. s. v. e.

Alia. v. Offende. nob. dñe. mias. tua. i
salutare. qui. ca. nob. **Mattheum**

Dicit. Cu. appinuat. hie. i. o. b.
litis. i. veni. i. l. t. h. p. h. a. g. e. ad
mouit. oliuet. t. h. e. m. i. h. e. duos
discipulos. dicens. eis. Ite. i. ca.
stelli. qd. contra. vos. est. i. statu
inueniens. asina. alligata. i. pul
lu. cu. ea. soluite. i. adducite. i.
Et. si. qs. vobis. aliquid. dixerit.
dicite. qa. dñs. hys. opus. hie. i. o.
festum. dimittet. eos. D. x. p. aut
toci. sim. est. ut. ad. implere. qd
dicit. est. p. p. h. i. a. m. dicens. Dia
te. filie. syon. ex. rex. aut. venit. a
bi. m. a. h. i. e. n. i. s. i. l. d. e. u. s. s. i. y. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. i. l. i. s. t. i. b. u. g. a. l. i. s. E. u. n. t. e. s.
a. u. t. e. d. i. s. c. i. p. u. l. i. f. e. c. e. r. u. t. s. i. c. u. t. p. o.
p. i. c. e. s. i. h. s. i. a. d. d. u. x. e. r. u. t. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. E. t. i. p. o. s. u. e. r. u. t. s. i. m. p. o. s. v. e.

Alia. v. Offende. nob. dñe. mias. tua. i
salutare. qui. ca. nob. **Mattheum**

Dicit. Cu. appinuat. hie. i. o. b.
litis. i. veni. i. l. t. h. p. h. a. g. e. ad
mouit. oliuet. t. h. e. m. i. h. e. duos
discipulos. dicens. eis. Ite. i. ca.
stelli. qd. contra. vos. est. i. statu
inueniens. asina. alligata. i. pul
lu. cu. ea. soluite. i. adducite. i.
Et. si. qs. vobis. aliquid. dixerit.
dicite. qa. dñs. hys. opus. hie. i. o.
festum. dimittet. eos. D. x. p. aut
toci. sim. est. ut. ad. implere. qd
dicit. est. p. p. h. i. a. m. dicens. Dia
te. filie. syon. ex. rex. aut. venit. a
bi. m. a. h. i. e. n. i. s. i. l. d. e. u. s. s. i. y. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. i. l. i. s. t. i. b. u. g. a. l. i. s. E. u. n. t. e. s.
a. u. t. e. d. i. s. c. i. p. u. l. i. f. e. c. e. r. u. t. s. i. c. u. t. p. o.
p. i. c. e. s. i. h. s. i. a. d. d. u. x. e. r. u. t. a. s. i. n. a. s.
i. p. u. l. l. i. s. E. t. i. p. o. s. u. e. r. u. t. s. i. m. p. o. s. v. e.

Výprava kodexu

œ Notace

- určení notace – neumatická a na linkách
- vymezení jejího výskytu v rkp (podle textových jednotek nebo ff.)

aridis quin & fila fauis scurpea floreis p̄formel
le prius collecta fingimus. Inuent. V uia flam
mia uiget seu caua testula succū uiztheolo sug
gerit ebriro pin seu piceam fert aduonia seu
ceram teretem stuppam calens bibit. Ver. Res
digna deus qua tibi roscis noctis p̄cipio grec
tius offerat. lucem quā tribis nil p̄ciosius lux
qua reliqua p̄mia cernimus. Inuent. Tu lux
uera oculis lux quoq; sensib; intus tu specula
tu speculum foris lum̄ quod famulans offero
suscipe rinctū paotfici c̄matis unguine. Verso
P̄er xpm̄ genitū summe pat̄ tuū in quo uisibi
us stat tibi gl̄a qui nr̄ dñs qui tuus unū spi
rat. de pat̄rio cord̄ paracyū. Inuent. Per quem
splend̄ honor laus & sapiencia. maiestas boni
tas & pietas tua regnū & unita numine &plici
tatis p̄cipis sc̄la seculis. Ver. Inuent.

Benedi cat nos ym̄. Deus creator om̄i
Benedicamus patrem et filium cum sancto spi
ritu. **B**enedicamus tibi deum patrem ingenitum te
ad m̄. **B**enedicamus tibi filium unigenitum. Te spiritum sanctum pa
tr̄ d̄lytum sanctam et indiuiduam trinitatem to
to corde et ore confitemur. lauda mus atq;
benedici mus tibi gloria in secula. E u o a e.
Inuit. **D**eum ue rum unum in trinitate.
Et trinita tem in unita te. uenite ad ore
mus ps Venite ym̄. Eterne rerum conditor

li et exul tet ter ra an te

fa ci em do mi ni quom amice

met **I**n splēdore lactoe ex

ute ro ante lu ci ferum ge mi te

Lux fulge bit ho die lu ^{In} ^{aug} ^{ra} ^{trou} ^{tus}

per nos qui a natus est nobis do minus

et vo ca bi tur admi ra bilis de us prin

ceps pacis pater futu ri se cu li cu nis reg

ni non e rit fi nis **D**omi

Výprava kodexu

☞ Vazba

- materiál a technika vazby
- desky dřevěné, lepenkové, měkké
- pokryv: useň (rukopisné zlomky), pergamen, papír, textilie
- šití
- hřbet
- výzdoba: tlačení, slepotisk, řezání, zlacení, malování
- motivy výzdoby: ornamentální, figurální
- ořízka: malovaná, stříkaná
- spony (pukly, nárožnice, středové a hranové kování), řemínky, stuhy
- libri catenati
- supralibros

Výprava kodexu

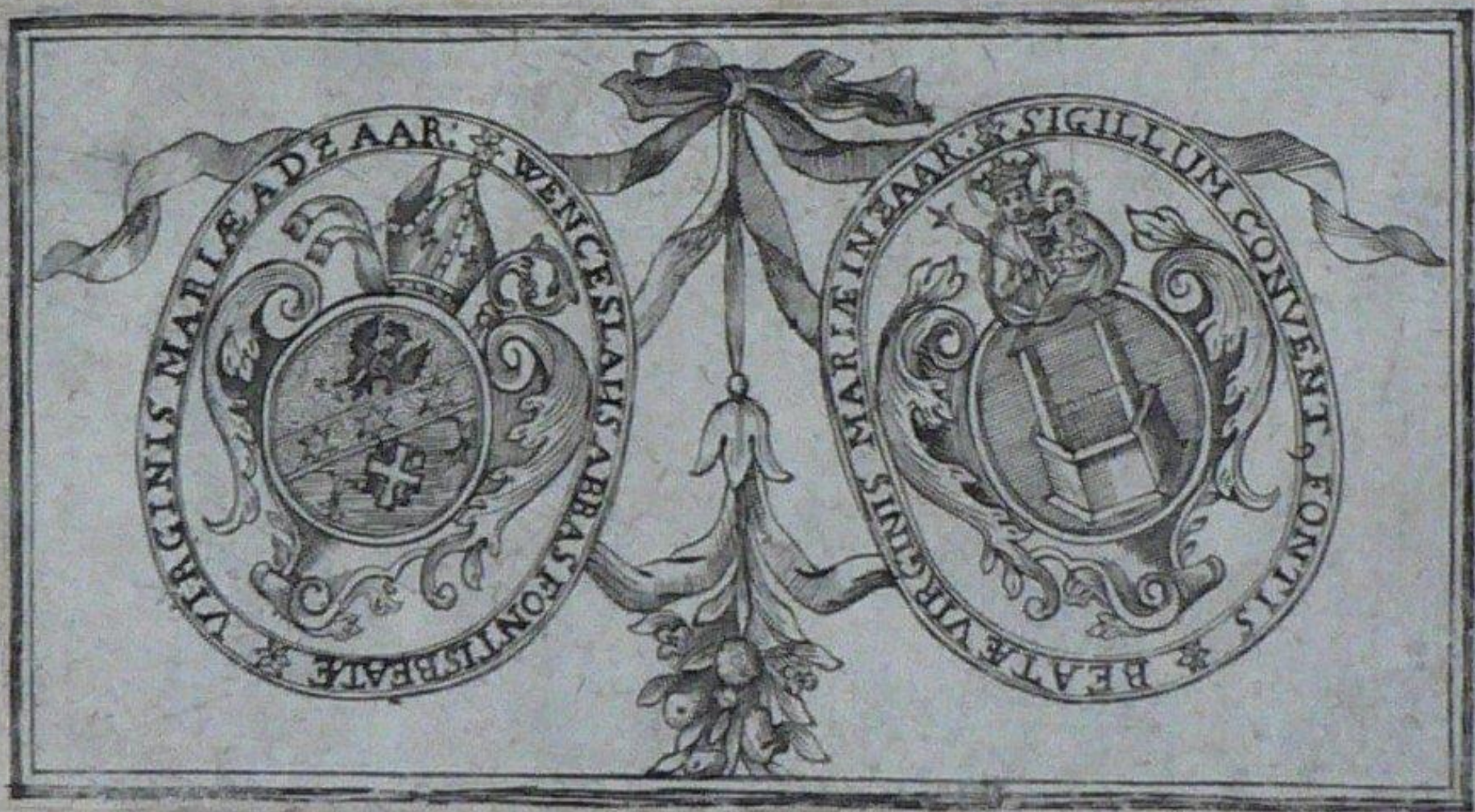

☞ Provenience

- čtenářské přípisky
- vlastnické záznamy
- záznamy knihovny

Ex libris Monasterij **SERIES** *Fontis B. M. V. ad Garam.*

SANCTORVM

Textový popis

- ∞ Vymezení textu a jeho částí
- ∞ Pořadí textů
- ∞ Incipit, explicit, kolofon
- ∞ Převádění dat